

NEPAL MATKAKERTOMUS

PÄIVÄ 1 (keskiviikko 3.8.)

Saavumme aamusta Katmanduun. Matkalaukku oli saapuessa kadoksissa, lähes identtinen nauhoja ja nimikylttiä myöden pyöri vain hihnalla, mun laukku napattu epähuomiossa siis. Asia selvisi suht nopeaan ja väärän laukun ottanut toi laukun kentälle, matka jatkui. Lounaan jälkeen poikettiin maailmanperintökohteessa Durban Squarella, temppeleitä, pieniä kauppoja sekavaa mutta kuitenkin sujuvaa liikennettä (skoottereita, ihmisiä, autoja, riksoja yms.), sekä paljon kulkukoiria ja vuohia. Päivän päätteeksi kävimme briefingiä seuraavasta päivästä, silloin luvassa ensimmäiset vierailut ja apinatemppelelli.

PÄIVÄ 2 (torstai 4.8.)

Päivän ohjelmassa oli vierailu paikallisella julkisenpuolen terveysasemalla. Asemaa pyörittävät terveysvapaaehtoiset, yhteensä 32 henkilöä, kaikki heistä olivat naisia. Asema on auki 10–17. Koulutus: oli alussa 9 päivää, nykyään ei koulutusta. 5 vuoteen ei ole rekrytoitu uusia vapaaehtoisia. Koko Nepalissa toimii 52000 terveysvapaaehtoista.

Rokotukset ja terveydenhuolto ovat ilmaisia. Alueella on esiintynyt tuberkuloosia, taudin hoitoa on jouduttu tekemään sairaiden ihmisten kotona ilman suojarusteita. Ihmisiä, joita ei pystytä hoitamaan terveysasemalla ohjataan valtion julkisiin sairaaloihin. Terveysasemia käyttää ala- ja keskiluokka, varakkaat käyttävät yksityistä terveydenhuoltoa.

Liiton suurimpana tavoitteena onkin saada työntekijöille virallisen työntekijän asema, jolloin työstä saisi muutakin kuin nyt saatavia pieniä kulukorvauksia. Liiton jäsenmaksu: 300 rupiaa/vuosi.

Ongelmat: kynnys hakeutua lääkäriin korkea, naiset uskoutuvat helpommin naisille, kaikki vapaaehtoiset naisia, järjestäytymisaste pieni.

Varsin silmiä avaava vierailu, nämä rohkeat naiset tekevät tärkeää työtä oikeuksiensa puolesta.

Nähtiin myös vieressä olevan koulun aamunavaus, missä rummun tahdissa tehtiin voimisteluliikkeitä ja lopuksi laulettiin Nepalin kansallislaulu.

Vierailun jälkeen söimme lounaan ja suuntasimme sen jälkeen Swayambhunath apinatemppelelille, 365 rappusta huipulle, huipulla oli Katmandun korkein kohta, josta oli hienot näkymät kaupunkiin. Antoisa vierailu tämäkin, paljon apinoita ympäri kukkulaa.

Jo tässä vaiheessa oli käynyt selväksi, että naisen asema on todella heikko monessa suhteessa, jopa heikompi kuin ennakkoon osasin pelätä.

PÄIVÄ 3 (perjantai 5.8.)

Vierailimme Nepalin vanhimmassa koulussa (perustettu 1854), koulu oli melko iso, 500 oppilasta ja 24 opettajaa. Suomesta poiketen oppilaat olivat 2–16-vuotiaita. Koulu oli tuhoutunut pahoin vuoden 2015 suuressa maanjäristyksessä, mutta kiinalaisten tuella se oli korjattu varsin nykyaikaiseksi. Robotiikan luokassa oli esimerkiksi 3d-tulostin, tosin perinteisiä käsityötaitojakin selvästi harjoiteltiin. ATK-luokassa oli myös nykyaikaiset tietokoneet. Rehtorina toimi ensimmäistä kertaa koulun historiassa nainen.

Tässä koulussa ei ollut lukukausimaksuja sekä esiopetusluokille ruokailu on ilmainen. Koulupuvut maksetaan itse, kirjat sai koulun puolesta mutta moni ostaa myös kirjansa itse. Vain 65 % osaa lukea Nepalissa, osaltaan syy on opetuksen laadussa. Nepalissa on myös yksityisiä kouluja, joka ei kuitenkaan ole aina tae hyvästä opetuksesta.

Opettajien keskipalkka on verrattain pieni ja arvostus alhainen. Opettajien liitot on kielletty julkisella puolella, jota on kuitenkin kierretty perustamalla yhdistyksiä, jotka neuvottelevat sopimuksia. Peilaten yleiseen palkkatasoon ei olekaan ihme, että Nepalista lähtee niin paljon ihmisiä siirtotyöläisiksi, joissa esimerkiksi Qatarissa maksetaan \$200–300 kuukaudessa.

Lähellä sijaitsee myös Intian tuella toimiva koulu, joten naapurissa olevat suurvallat vaikuttavat omalta osaltaan myös koulutukseen. Suurvaltojen tiedetään myös tukevan suurimpia puolueita.

Mielenkiintoinen vierailu, meidät olisi haluttu useampaankin luokkaan käymään, joissa jokaisessa iloisesti vilkuttelevat lapset olivat meitä vastassa.

Koulu vierailun jälkeen tapasimme paikallisia aktiiveja ja sitten oli lounas, josta suuntasimme Shivapurin kansallispuistoon, aluksi kävimme katsomassa koskia, tarkoitus oli mennä myös ylhäällä sijaitsevalle temppelille, mutta monsuunisateet olivat tuhonneet tietä niin paljon ettei sinne autolla päässyt useista yrityksistä huolimatta.

Illan päätti nepalilainen illallinen.

ps. Nepalissa eletään nyt vuotta 2079 paikallisen ajanlaskun mukaan.

PÄIVÄ 4 (lauantai 6.8)

Aamusta herätys tuli, kun tärisi lyhyen hetken, Katmandun lähistöllä oli pieni maanjäristys 4.5 Richteriä.

Aamiaisen jälkeen matkasimme vuoristotietä pitkin tapaamaan siirtotyöntekijöitä. Paikalla olikin varsin iso joukko meitä vastassa, tuntui että koko kylä oli kokoontunut meitä vastaanottamaan. Kuulimme tarinoita, joissa useampi oli joutunut tekemään muuta työtä kuin hänelle oli luvattu, kun siitä protestoi löysi itsensä vankilasta (6pv) tai saattoi seurata karkotus. Majoitus oli ollut pienessä huoneessa, mikä oli täynnä ihmisiä. Palkkaa Saudi-Arabiassa oli saanut noin 200 €/kk, osa palkasta meni kuitenkin lainan lyhennyksiin, jota oli joutunut maksamaan välityspalkkiosta. Kerrottiin myös, kuinka minuutin myöhästymisestä meni seuraavan tunnin palkka.

Osa oli perustanut yrityksen Nepaliin saamallaan rahoilla, toinen taas haaveili kouluttavansa tyttärensä hyvin.

Vierailun jälkeen kävimme syömässä ja Bhaktapurin temppelialueella.

Illalla poikkesimme paikallisessa yökerhossa, jossa esiintyi Bipul Chettri yksi Nepalin suosituimpia artisteja, ellei suosituin. Tunnelma oli katossa ja paikka tupaten täynnä ihmisiä. Parin tunnin vierailun jälkeen päätimme kävellä hotellille (1 km), Nepalissahan ei ole juurikaan katuvaloja, mutta ei säkkipimeääkään, talojen ja autojen valoja.

PÄIVÄ 5 (sunnuntai 7.8)

Kauppakeskus vierailu, joka oli hiukan kuin Sokos tai Stockmann, kaikenlaista tavaraa löytyi, sekä ammattiosasto vierailu. Supermarketissa pienet palkat 15000 rupiaa = 120 euroa/kk (minimipalkka Nepalissa). Joissain paikoissa joutuu itse ostamaan työasun, joka maksaa esimerkiksi 500 rupiaa.

Minimi työaika kaupassa oli 8 tuntia, tavallista oli kuitenkin, että päivät voivat olla jopa 13 tuntisia, eikä ole viikonloppuvapaita. Tavallisen työpäivän aikana oli kaksi 30 minuutin ruokataukoa. Suurin osa työntekijöistä oli naisia ja moni kohtasi työssään myös väkivaltaa.

Perustyölainsäädännön toteutumista vaaditaan toteutuvaksi, työnantaja näkee usein huonona ay-työn, osaa porukasta on yritetty lahjoa ja osaa myös uhkailtu.

Korona-aikana supermarketilla oli henkilökunta pulaa, suuri osa oli pois töistä. Liitto tarjosi ruoka-avustuksia työntekijöille ja taisteli 2 viikon palkan koronasulunajalle, sulku kesti Nepalissa 8 kuukautta. Ihmiset joutuivat ottamaan lainoja selvittääkseen.

Vierailun jälkeen kävimme paikallisessa kahvilassa, hienot näkymät entiselle kuninkaan palatsille. Illallinen söimme paikallisessa pitsapaikassa.

PÄIVÄ 6 (maanantai 8.8.)

Tänään ajoimme minibussilla Nepalin toiseksi suurimpaan kaupunkiin Pokharaan 200 kilometrin päähän, tie kiemurteli vuoristossa kuin Norjassa ja oli kovin kuoppainen ja huonokuntoinen. Matkaan meni 9.5 tuntia taukoineen, eipä haittaa, kun ei ollut kiire mihinkään, tämä päivä oli varattu siirtymään. Muutamia viikkoja sitten tie oli ollut päiviä poikki maanvyörymien takia.

PÄIVÄ 7 (tiistai 9.8.)

Vierailu pankissa ja pankkialanunionin edustajien luona. Tämä oli liitoista selkeästi vahvin ja kehittynein. Pankinjohtajana toimii nainen. Johtajat kehuivat hyvää neuvotteluyhteyttä, johto oli huomannut, että liitto hyödyttää myös heitä.

Ammattiosaston jäsenet saavat pankista etuna mm. halvemman koron asuntolainalleen, normaalisti korko 6 %, liitonjäsenet saavat 4 % korolla. Työehtosopimuksilla sovittu esimerkiksi palkankorotuksista. Liiton jäsenmaksu 500 rupiaa vuodessa ja 1000 rupiaa uusilta jäseniltä. Pankkialan työntekijöillä on vain 1 liitto ja suurin osa työntekijöistä kuuluu liittoon.

Liiton aktiivit eivät saa korvausta, jäsenmaksut kerätään liiton tilille. Liitto auttanut mm. syöpää sairastavia ja auttanut kahta covidin kuolleen perhettä. Työehtosopimukseen on tavoite saada automaattinen jäsenmaksuperintä palkasta kuten Suomessa.

Pankeissa minimipalkka 20000 rupiaa/kk, johtajilla 150000 rupiaa kuukaudessa.
Nepalin minimipalkka 15000 rupiaa/kk

3 syytä miksi ihmiset eivät kuulu liittoon

1. *Ihmiset eivät tiedä liitosta*
2. *Ihmiset rekrytoidaan suositusten perusteella*
3. *Kärkytään itse johtopaikkoja*

PÄIVÄ 8 (keskiviikko 10.8.)

Tämä päivä oli pyhitetty trekkailulle. Annapurnan reitillä, vuoristopoluilla vaelsimme Australian campiin (2060 m). Taukopaikalla puhdistimme jalat matkalla tarttuneista iilimadoista.

Hiukan eksyimmekin ja kiersimme aiottua pidemmän reitin, 2 tunnin sijasta vaellukseen menikin 4 tuntia helteessä. Loppupäivä

menikin lepäillessä, pitkät päivät ja kuuma ilma olivat vieneet voimia.

PÄIVÄ 9 (torstai 11.8.)

Aikainen herätys, päivä oli varattu paluuseen Pokharasta Katmanduun, päivän reissu siis taas pomppuisella tiellä. Illalla tapasimme vielä uudelleen terveysvapaaehtoisten kanssa illallisella Katmandussa.

PÄIVÄ 10 (perjantai 12.8)

Vierailu Suomen suurlähetystössä. Suomen suurlähetystö on toiminut Nepalissa vuodesta 1992, 1980-luvulta lähtien suomalaiset ovat tehneet kehitysyhteistyötä Nepalissa, joten perinteet ovat pitkät. Suomen tuki Nepalille vuosina 2021–2024 on yhteensä 56 miljoonaa euroa.

Maaohjelma: vesisektori, opetusjärjestelmän tukeminen, ilmastonmuutos, tasa-arvo. Toimitaan yhteistyössä mm. Unicefin kanssa, lisäksi tehdään yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa.

VESISEKTORI

Suomen tukemat vesihankkeet ovat tuoneet 1,6 miljoonalle nepalilaiselle puhdasta vettä. Vesiyhteistyö, lähinnä maaseudun vesihuoltoa, syrjässä sijaitseviin kyliin.

Painovoimainen järjestelmä, josta jaetaan vettä kylälle. Ihmiset koulutetaan järjestelmän käyttöön ja huoltoon sekä on omat vastuuhenkilöt, jotka saavat korvausta ylläpidosta. Omistajuuden luominen, paikalliset laittavat myös omaa rahaa vesihankkeeseen.

Vedenhakuun käytetty aika lähteeltä voidaan käyttää muuhun, kun vesi tulee suoraan kotiin.

ILMASTONMUUTOS

Nepal on yksi haavoittuvimmista maista ilmastonmuutoksen suhteen. Maanvyörymät, veden määrä (liikaa tai liian vähän)

Osuuskunnat ja niiden kehittäminen maaseudulla, pienet tulovirrat halutaan hyötykäyttöön.

Nepal on siirtymässä vähiten kehittyneiden maiden joukosta ylemmäksi. Tukimuodot tulevat muuttumaan.

KOULUTUS

Opetuksen laatuongelmana, suuri osa lapsista jo opetuksen piirissä. Suomalaisilla hanke opetuksen laadun parantamiseksi. Syrjäisemmällä seuduilla opettajia ei ole riittävästi.

Opettajien arvostuksen puute näkyy palkoissa, n. 90 % oppilaista pahoinpidelty koulussa.

Haasteena opetus vieraalla kielellä (englanti) mitä opettajat eivät osaa kuitenkaan riittävän hyvin. Tästä syystä ajetaan opetusta nepalin kielellä.

KORONAN JÄLKEINEN AIKA

Turismi alkanut elpymään. Polttoaineen ja ruoan hinta on noussut todella paljon.

LISÄÄ TIETOA LÄHETYSTÖN SIVUILTA:

<https://finlandabroad.fi/web/npl/kehitysyhteistyö-maassa>

PÄIVÄ 11 (lauantai 13.8.)

Viimeinen päivä, vierailu JTUCC keskusjärjestöjen yhteistyöjärjestön edustajien kanssa (eri keskusjärjestöjen johtajia), noin 250000 jäsentä.

- Minimipalkkoja on saatu nostettua 39 %.
- Työntekijäedustus työntekijöiden asioita käsittelevissä elimissä.
- SASK yhteistyö vuodesta 2018 lähtien, tuonut yhtenäisiä tavoitteita liitoille.

Kyseltiin ilmastonmuutoksesta:

Vaikuttaa eniten turismiin ja maanviljelyyn.

Melko uusi asia. Tavoitteena mm. uudelleen metsittäminen, muovien saaminen pois vesistöistä.

Uhkana esimerkiksi, että trekkailu reitit tuhoutuvat, turisteja ei tule ja turistioppaat joutuvat tekemään muuta työtä.

Tapasimme liittojohtajia illalla vielä juhlavalla päätösillallisella.

PÄIVÄ 12 (su 14.8.)

Kotiinpaluu, lähtö hotellilta klo 5 paikallista aikaa (klo 2,15 Suomen aikaa), kotiin saapui sunnuntai illalla klo 21 maissa, olipahan reissu, paljon hienoja muistoja ja valtavasti oppia.

Loppupuheenvuoro ja ajatuksia/huomioita

- Kathmandussa ei ollut pääosin katuvaloja, kuitenkin ydinkeskustassa pääkadulla oli aurinkopaneeleilla toimivat valot.
- aasialaiseen tyyliin johdot kulkevat sekaisesti katujen yllä, tavoitteena on kaivaa kuitenkin ne maanalle, kaupungilla oli useita työmaita missä näin tehtiin.
- ruokapaikkojen pihalla oli kanaloita, kanaruokaa tilatessaan konkretisoitui mistä ruoka tuli.
- rakennukset oli tehty pääosin tiilistä ja kattona pelti, joka pysyi päälle asetettujen kivien avulla paikoillaan, Kathmandun keskustassa oli rakenteilla useampia tornitaloja, joten katukuva tulee ajan myötä sielläkin muuttumaan modernimpaan suuntaan.
- Mao-kommunistit suurin poliittinen ryhmä, pääministerinä toimii kuitenkin sosiaalidemokraatti kommunistien riitaannuttua keskenään. Presidentti kommunistitaustainen.
- SASK tuonut osaltaan hajanaista ja riitelevääkin ay-kenttää yhteen, jolloin edunvalvonta on helpottunut "isommilla hartioilla"
- Aiemminkin mainittu naisten asema, naisilla oli rohkeita mielipiteitä vierailun aikana ja olivat ay-liikkeen selkärankaa, kuitenkin paistoi, että miehet katsoivat ikään kuin aktiivien perään. Naisten palkkataso on selvästi miehiä heikompi, paljon työstä tehdään lähes ilmaiseksi.
- Joka paikassa saimme erittäin lämpimän vastaanoton. Meille annettiin mm. kukkia, saimme joka paikasta huiveja ja ihmisistä paistoi intohimo ay-toimintaa kohtaan

KIITOSPUHE JTUCC-KESKUSJÄRJESTÖ VIERAILULTA TIIVISTÄÄ OLEELLISEN

"Kiitosten paikka

aivan ensiksi haluaisin kiittää koko ryhmän puolesta mielenkiintoisesta ja hienosta esityksestä.

Olemme saaneet osaksemme lämpimän vastaanoton, minne siten olemmekin menneet.

On ollut hienoa huomata se tunteenpalo ja halu muuttaa asioita parempaan, se antaa myös voimia meille omassa työssämme.

Matkan aikana olemme huomanneet, että haasteet Nepalissa ovat osaltaan hyvin samankaltaisia kuin Suomessa

Jatketaan taistelua paremman tulevaisuuden puolesta, yhdessä toisiamme tukien

Kiitos."